Yonah: 3:10 The Forgiveness of Nineveh / 4:1-3 The Wrath of Yonah / 4:4-8 Wake-Up Call #3

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

3:10 HaShem accepts their repentance

1. Talmud, Taanit 16a

אחינו! לא שק ותענית גורמים אלא תשובה ומעשים טובים גורמים שכן מצינו באנשי נינוה שלא נאמר בהם וירא האלקים את שקם ואת תעניתם אלא וירא האלקים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה

Our brothers! Sackcloth and fasting do not cause [Divine favor], only repentance and good deeds cause! For so we found regarding the people of Nineveh, that it does not say, "And Gd saw their sackcloth and fasting," but, "And Gd saw their deeds, that they had returned from their evil way.

2. Talmud, Rosh haShanah 16b

ואמר רבי יצחק ארבעה דברים מקרעין גזר דינו של אדם אלו הן: צדקה, צעקה, שינוי השם ושינוי מעשה... שינוי מעשה דכתיב וירא האלקים את מעשיהם

Four things tear up a person's decree: Tzedakah, Prayer, Changing one's name and changing one's deeds... Changing one's deeds, as it is written, "And Gd saw their deeds."

3. Ibn Ezra to Yonah 3:4

(ירמיה יח:ז-ח") "רגע אדבר" רק הדבר כמו "רגע איננו נכון רק הדבר ממעשיה הרעים ממעשיה הרעים וזה דרש איננו נכון רק הדבר ממון ויחל - יש אומרים כי נהפכת שנהפכה ממעשיה הרעים וזה דרש איננו נכון רק הדבר כמו "רמיה" Some say that it she was "overturned" from her bad deeds, but this analysis is inaccurate. It is only like, "In a moment I will speak."

4. Ibn Ezra to Yonah 3:10

וינחם - דברה תורה כלשון בני אדם:

The Torah spoke in human vernacular.

4:1-3 The Wrath of Yonah

5. Radak to Yonah 4:1

:ואיך ידע יונה ועדיין לא הגיע מ' יום אמר לו הקל יתברך ברוח נבואה כי שב ממה שגזר עליהם כיון ששבו מדרכם הרעה: How did Yonah know, when the forty days had not yet elapsed? Gd told him, prophetically, that He had recanted His original decree because they had repented from their evil ways.

6. Yeshayah 49:3-4

7. Ibn Ezra to Yonah 2:2

שים לבך וראה כל תפילת נביא וברכתו היא ברוח נבואה

Pay attention and see that all prayers and blessings of prophets are uttlered with a spirit of prophecy.

8. Radak to Yonah 4:2

יונה התפלל קח נא את נפשי ואמר בתחלת תפילתו אנא ד':

Yonah prayed, "Please take my life," and he begin with, "Please, Gd."

9. Ibn Ezra to Yonah 4:3

בעבור ראותו כי ישראל לא עשו תשובה יפחד שתבוא הרעה עליהם על כן יתפלל קח נא את נפשי כדרך מחני נא וכאשר עשה אלישע במשחו חזאל:

Because he saw that Israel had not repented, he feared that evil would befall them. Therefore he prayed, "Please take my life," like, "Please erase me," and as Elisha did when he anointed Chazael.

4:4-8 Wake-Up Call #3: The Kikayon

10. Ibn Ezra to Yonah 4:4

כמו ואכות אותו טחון היטב והטחון טחינה שלימה גמורה והטעם למה חרה לך על ככה ויפת אמר היחר לך שאיטב אני למי שארצה וזה ברל בוא:

Like "I ground it *heiteiv*," and this was a complete and full grinding. The meaning is, "Why are you so upset?" And Yefet said, "Are you upset that I provide good to one for whom I choose," but this emptiness.

11. Vayyikra 13:46; Bereishit 3:24, Bereishit 25:6

12. Radak to Yonah 4:6

הוא עשב שתארכנה פארותיו ותגבהנה ועושה צל ובמשנה ולא בשמן קיק ואמרו בגמרא מאי קיק ריש לקיש אמר קיקיון דיונה אמר רבה בר בר חנה לדידי חזי לי קיקיון דיונה ולצלוליבא דמי ואבי פשקי רבי פי' בין בצעי המים הוא גדל ועל פום חנוון מדלן יתיה פי' על פתחי החנויות מדלין אותו לצל ומפרצדוהי עבדין משחא, פירש מגרעיניו עושין שמן ופי' רבינו שמואל בן חפני שהוא עשב הנקרא בלשון ערבי אלכרו"א ופי' צלוליבא מצאתי בתשובת הגאונים אילן סרק ויש במקומינו הרבה ועושה גרעינים ועושין מהן שמן וכל מי שיש לו צנה הרבה שותה ממנו ושמו בלשוו ערבי אלכרו"ע:

This is a grass which grows in long blades, which grow tall and create shade.

We find in the Mishnah, 'And not with oil of *Kik*,' and in the Gemara they say 'What is *Kik*? Reish Lakish said: The *Kikayon* of Yonah. Rabbah bar bar Chanah said: I saw the *Kikayon* of Yonah, and it looked like a *Tzloliva*, and it grew among ponds of water, and they suspend it over the entrances of stores for shade, and they make oil from its seeds.'

Rabbeinu Shmuel bar Chafni explained that this is a grass which is called, in Arabic, Al Beroa.

I have found in the Responsa of the Gaonim: 'Tzloliva' is a tree which does not bear fruit. We have many of them here, and they produce seeds from which we make oil. Anyone who has a lot of colds drinks this oil. In Arabic it is called Al Keroa.'

13. Ibn Ezra to Yonah 4:6

חכמי ספרד אומרים דלעת או קרה ואין צורך לדעת מהו:

The Sephardic sages say it is a gourd or pumpkin. There is no need to know what it is.